

Київський університет імені Бориса Грінченка
Кафедра початкової освіти та методик гуманітарних дисциплін

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор
з науково-методичної та навчальної роботи
О.Б. Жильцов
“ 04 ” 09 2014 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.4.1.1 ПП Методика навчання української мови

напрямок підготовки 6.010102 «Початкова освіта»
Педагогічний інститут

Київ – 2014 рік

Методика навчання української мови: роб. навч. прогр. [для студ. напр. підгот. 6.010102 «Початкова освіта»] / уклад. С.Г. Дубовик. – Київський університет імені Бориса Грінченка, 2014. – 48 с.

Розробник:

Дубовик Світлана Григоріївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри початкової освіти та методик гуманітарних дисциплін Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри початкової освіти та методик гуманітарних дисциплін

Протокол № 1 від 03 вересня 2014 року

Завідувач кафедри початкової освіти та методик гуманітарних дисциплін

 С.М. Мартиненко

Заступник директора з науково-методичної та навчальної роботи

М.А. Машовець

Терези з вірмен з РНІІ
Сіфуджурі Машовець

© Київський університет імені Бориса Грінченка, 2014 рік

© Педагогічний інститут, 2014 рік

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	5
Структура програми навчальної дисципліни	
I. Опис предмета навчальної дисципліни	8
II. Тематичний план навчальної дисципліни.	9
III. Програма	
<i>Змістовий модуль I.</i> Теоретичні основи вивчення курсу української мови в початковій школі	10
<i>Змістовий модуль II.</i> Методика вивчення мовного матеріалу в початкових класах.	14
IV. Навчально-методична карта дисципліни «Методика навчання української мови».	
V. Плани семінарських і практичних занять	15
VI. Завдання для самостійної роботи.	26
Карта самостійної роботи студента.	29
VII. Індивідуальна науково-дослідна робота (навчальний проект)	30
VIII. Система поточного і підсумкового контролю.	32
IX. Методи навчання.	35
X. Методичне забезпечення курсу.	36
XI. Питання до екзамену.	36
XII. Орієнтовна тематика бакалаврських робіт.	40
XIII. Рекомендована література	
Основна.	41
Додаткова.	41

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча навчальна програма з дисципліни «Методика навчання української мови» розроблена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів відповідно до навчального плану денної форми навчання.

Робочу навчальну програму укладено згідно з вимогами кредитно-модульної системи організації навчання. Програма визначає обсяги знань, які повинен опанувати студент відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни «Методика викладання української мови:», необхідне методичне забезпечення, складники та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

«Методика навчання української мови» є складовою частиною дисциплін блоку професійної підготовки. Її вивчення передбачає розв'язання низки *завдань*, зокрема: оволодіння студентами системою знань про методику навчання української мови, підготовка висококваліфікованих і конкурентоспроможних фахівців у галузі освіти відповідно до вітчизняних та європейських стандартів.

Мета курсу – розкрити сутність процесу навчання української мови в початковій школі, процесу мовної підготовки молодших школярів відповідно до державних і європейських стандартів; висвітлити сучасні наукові концепції, поняття, методи та технології навчання української мови учнів початкових класів.

Завдання курсу:

- аналіз закономірностей функціонування системи початкової мовної освіти і її складників (навчально-виховний процес, учитель, учень тощо),
- ознайомлення з системою методів, прийомів і засобів навчання української мови в початкових класах; традиційними й інноваційними формами організації навчальної діяльності молодших школярів на уроках вивчення рідної мови,
- розгляд типології уроків української мови й ознайомлення зі структурою різних типів уроків рідної мови в початковій школі,
- вивчення, аналіз та узагальнення досвіду педагогічної діяльності в початковій школі на уроках української мови.

У процесі вивчення курсу важливо зосередити увагу на *засвоєнні знань* із таких питань:

- обґрунтування структури і змісту курсу,
- принципи початкового навчання рідної мови і мовлення,
- методи і прийоми навчання української мови,
- урок української мови в початковій школі,
- методика вивчення фонетичного матеріалу в початкових класах,
- методика опрацювання лексичного матеріалу в початкових класах,
- методика засвоєння граматичного матеріалу в початкових класах,
- методика навчання орфографічного матеріалу в початкових класах.

Під час семінарських, практичних занять, індивідуальної навчально-дослідницької і самостійної роботи студенти **набувають уміння та навички:**

- опрацьовувати наукову літературу про методи науково-педагогічних досліджень та здійснювати дослідження в навчально-виховному процесі на уроках української мови в початкових класах із застосуванням окремих методів наукових досліджень: анкетування, тестування,
 - добирати приклади педагогічних ситуацій, мовно-мовленнєвих ситуацій із практики роботи вчителів початкової школи, які зорієнтовані на формування комунікативної компетентності молодших школярів,
 - аналізувати навчально-методичні комплекти (підручники і навчальні посібники) з української мови і методики її викладання в початкових класах і оцінювати їх зміст із погляду врахування сучасних дидактичних вимог,
 - складати плани-конспекти уроків української мови (вивчення фонетики, лексики, орфографії і граматики), уроків із розвитку мовлення учнів 2 – 4 класів, визначати їх навчально-методичне забезпечення,
 - опрацьовувати інформаційні джерела з метою ознайомлення з новітніми технологіями навчання української мови в початкових класах і методикою запровадження їх у системі початкової мовної освіти в навчальних закладах різних типів,
 - аналізувати педагогічну діяльність учителів початкових класів на уроках української мови, які є виявом професіоналізму і педагогічної культури.

Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення дисципліни (I-II модуль): 8 год. – лекції, 8 год. – семінарські заняття, 34 год. – практичні заняття, 6 год. – індивідуальна робота, 63 год. – самостійна робота, 7 год. – модульний контроль, 36 год. – семестровий контроль.

Вивчення студентами навчальної дисципліни "Методика навчання української мови" завершується екзаменом.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет: процес підготовки студентів до навчання учнів початкових класів української мови (I – II модуль)

Курс	Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<p><i>4,5 кредити</i></p> <p>Змістові модулі: <i>2 модулі</i></p> <p>Загальний обсяг дисципліни (години): <i>162 години</i></p> <p>Тижневих годин: <i>2 години</i></p>	<p>Шифр та назва галузі знань <i>0101 Педагогічна освіта</i></p> <p>Шифр та назва напрямку підготовки: <i>6.010102 Початкова освіта</i></p> <p>Освітньо-кваліфікаційний рівень <i>"бакалавр"</i></p>	<p>Нормативна</p> <p>Рік підготовки: 3.</p> <p>Семестр: 5.</p> <p>Лекції (теоретична підготовка): <i>8 годин</i></p> <p>Семінарські заняття: <i>8 годин</i></p> <p>Практичні заняття: <i>34 години</i></p> <p>Індивідуальна робота: <i>6 годин</i></p> <p>Самостійна робота: <i>63 години</i></p> <p>Модульний контроль: <i>7 годин</i></p> <p>Семестровий контроль: <i>36 годин</i></p> <p>Вид контролю: <i>екзамен.</i></p>

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин							
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Семінарських	Практичних	Індивідуальна робота	Модульний контроль	Семестровий контроль
Змістовий модуль 1									
Теоретичні основи вивчення курсу української мови в початковій школі									
1.	Обґрунтування структури і змісту курсу			2					
2.	Принципи початкового навчання рідної мови і мовлення			2					
3.	Урок української мови в початковій школі			2					
4.	Типи уроків української мови в початкових класах					2			
5.	Методи і прийоми навчання української мови в початкових класах			2		2			
6.	Форми організації навчальної діяльності учнів на уроках української мови					2			
Разом		17	17	8		6	30	3	
Змістовий модуль 2									
Методика вивчення мовного матеріалу в початкових класах									
7.	Методика вивчення фонетики в початкових класах				2	4	2		
8.	Методика вивчення лексики в початкових класах				2	4	2		
9.	Методика вивчення орфографії в початкових класах				2	4	2		
10.	Методика вивчення граматики в початкових класах				2	4			
11.	Методика вивчення частин мови в початкових класах					4			
12.	Методика вивчення будови слова в початкових класах					4			
13.	Методика вивчення синтаксису в початкових класах					4			
Разом		46	46		8	28	6	33	4 36
Разом за навчальним планом у 5 семестрі		162	56	8	8	34	6	63	7 36

ІІІ. ПРОГРАМА
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ВИВЧЕННЯ
КУРСУ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Лекція. Обґрунтування структури і змісту курсу (2 год.)

Мовна освіта і мовленнєвий розвиток учнів початкової школи.

Загальна характеристика істотних аспектів змісту програми з української мови в початкових класах.

Зв'язок методики навчання української мови з теорією лінгвістики тексту, психолінгвістикою і теорією мовленнєвої діяльності.

Ідея міжрівневих мовних зв'язків і її вплив на сучасний процес удосконалення змісту, структури і методики навчання української мови в школі.

Мета вивчення початкового курсу української мови. Основні завдання засвоєння курсу української мови в початкових класах.

Основні поняття теми: мовна освіта, мовленнєвий розвиток, предметний (понятійно-лінгвістичний) аспект змісту програми, діяльнісний аспект змісту програми, мета вивчення курсу, основні завдання засвоєння курсу.

Рекомендована література

основна [1, 2, 3, 4]

додаткова [1, 2, 5]

**Лекція. Принципи початкового навчання
рідної мови і мовлення (2 год.)**

Поняття про принципи навчання української мови. Цілісна система принципів навчання Я.А.Коменського. Теоретичні положення концепції системи принципів навчання К.Д.Ушинського.

Класифікація принципів навчання української мови. Поняття про загальнодидактичні принципи навчання української мови. Поняття про специфічні методичні принципи навчання української мови.

Загальна характеристика дидактичних принципів навчання української мови. Поняття про дидактичні принципи навчання української мови. Принцип науковості. Принцип доступності. Принцип наочності. Принцип систематичності і послідовності. Принцип наступності. Принцип перспективності. Принцип усвідомленості.

Загальна характеристика специфічних методичних принципів навчання української мови. Поняття про специфічні методичні принципи навчання української мови. Принцип уваги до мовної матерії, до розвитку мовних органів. Принцип розуміння мовних значень – лексичних, граматичних, ролі морфем і синтаксичних одиниць. Принцип оцінки виразності мовлення. Принцип розвитку чуття мови. Принцип координації усного і писемного мовлення. Принцип пришвидшення темпу навчання.

Основні поняття теми: принципи навчання української мови, дидактичні принципи навчання української мови, специфічні методичні принципи навчання української мови.

Рекомендована література

основна [1, 2, 4];

додаткова: [2, 3, 5]

Лекція. Урок української мови в початковій школі (2 год.)

Загальна характеристика уроку української мови в початкових класах.

Основна мета уроку української мови. Навчальна, розвивальна і виховна цілі уроку рідної мови.

Вимоги до уроку української мови в початкових класах. Цілеспрямованість уроку. Структура уроку української мови. Логічна побудова уроку. Система методів, прийомів і форм організації навчальної

діяльності учнів на уроках української мови. Система мовно-мовленнєвих вправ. Розвиток мислення і мовлення на уроках рідної мови.

Формування прийомів логічного мислення (вміння аналізувати, зіставляти, порівнювати, синтезувати, встановлювати спільне і відмінне в аналізованих мовних явищах, узагальнювати, класифікувати, доводити, аргументувати). Виховання вмінь самостійно працювати, набувати знання, користуватися книгою як джерелом знань, орієнтуватися в матеріалі підручника, користуватися довідковим матеріалом.

Самостійна творча робота на уроці української мови. Забезпечення принципу диференційованого навчання, індивідуалізації завдань. Дотримання принципу міжпредметних зв'язків. Забезпечення гігієнічних вимог до організації уроку.

Види уроків української мови в початковій школі.

Основні поняття теми: урок української мови, мета уроку, цілі уроку, вимоги до уроку рідної мови, види уроків української мови.

Рекомендована література

основна [1, 2, 4];

додаткова [5, 6]

Практичне заняття. Типи уроків української мови в початкових класах (2 год.)

Лекція. Методи і прийоми навчання української мови в початкових класах (2 год.)

Сутність і зміст понять «методи» і «прийоми» навчання української мови.

Поняття про метод навчання як інструмент діяльності вчителя для виконання керівної функції – научіння. Поняття про метод навчання як спосіб пізнавальної діяльності учнів з оволодіння знаннями, вміннями і навичками – учіння.

Розгляд загальних методів навчання української мови в різних аспектах: гносеологічному (відповідність закономірностям пізнання); логіко-змістовному (використання методів навчання відповідно до законів мислення і змісту навчального матеріалу); психологічному (врахування психологічних механізмів пізнання); педагогічному (досягнення навчальної мети).

Класифікація методів навчання української мови. Різні підходи до класифікації методів навчання української мови: за джерелом знань (Д.О. Лордкіпанідзе, Є.Я. Голант, Н.М. Верзілін); за характером логіки пізнання (І.Я. Лернер); за рівнем проблемності засвоєння знань і рівнем учіння (М.І. Махмутов); на основі цілісного підходу до процесу – методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності (пояснення, інструктаж, розповідь, лекція, бесіда, робота з підручником, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження, вправи, лабораторні, практичні і дослідні роботи); методи стимулювання навчальної діяльності (навчальна дискусія, забезпечення успіху в навчанні, пізнавальні ігри, створення інтересу у процесі навчання, створення ситуації новизни, опора на життєвий досвід учня; стимулювання обов'язку і відповідальності в навчанні); методи контролю і самоконтролю у навчанні (усний, письмовий, тестовий, графічний, програмований, самоконтроль і самооцінка у навчанні) (Ю.К. Бабанський).

Поняття про методи навчання української мови за джерелом знань. Словесні методи навчання української мови (розповідь, пояснення, бесіда, лекція, інструктаж, робота з книгою). Наочні методи навчання української мови (демонстрація, ілюстрація, спостереження). Практичні методи навчання української мови (лабораторний метод, практична робота, вправи). Види вправ: за характером навчальної роботи (письмові, графічні, технічні); за навчальною метою (підготовчі, пробні – попереджувальні, коментовані, пояснювальні), тренувальні – за зразком, за інструкцією, за завданням без докладних вказівок, творчі.

Поняття про методи навчання української мови за характером логіки пізнання (аналітичний метод, синтетичний метод, індуктивний метод, дедуктивний метод).

Поняття про методи навчання української мови за рівнем самостійної розумової діяльності (проблемний метод, частково-пошуковий метод, дослідний метод, пояснювально-ілюстративний метод, репродуктивний метод).

Поняття про прийоми навчання української мови.

Вибір методів і прийомів навчання української мови в початкових класах. Критерії вибору методів і прийомів навчання рідної мови в початковій школі: провідні завдання виховання особистості; мета і завдання навчання взагалі і конкретного етапу зокрема; закономірності і принципи навчання; зміст навчального матеріалу; навчальні можливості школярів; наявність засобів навчання; психолого-педагогічні можливості.

Основні поняття теми: методи навчання української мови, прийоми навчання української мови.

Рекомендована література

основна [1, 2, 4];

додаткова: [5, 6]

Практичне заняття. Методи і прийоми навчання української мови в початкових класах (2 год.)

Практичне заняття. Форми організації навчальної діяльності учнів на уроках української мови (2 год.)

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ МОВНОГО МАТЕРІАЛУ

В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ

Семінарське заняття. Методика вивчення фонетики в початкових класах (2 год.)

Практичні заняття. Методика вивчення фонетики в початкових класах (4 год.)

Семінарське заняття. Методика вивчення лексики в початкових класах (2 год.)

Практичні заняття. Методика вивчення лексики в початкових класах (4 год.)

Семінарське заняття. Методика вивчення орфографії в початкових класах (2 год.)

Практичні заняття. Методика вивчення орфографії в початкових класах (4 год.)

Семінарське заняття. Методика вивчення граматики в початкових класах (2 год.)

Практичні заняття. Методика вивчення граматики в початкових класах (4 год.)

Практичні заняття. Методика вивчення частин мови в початкових класах (4 год.)

Практичні заняття. Методика вивчення будови слова в початкових класах (4 год.)

Практичні заняття. Методика вивчення синтаксису в початкових класах (4 год.)

V. ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ І СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ВИВЧЕННЯ СУЧАСНОГО ПОЧАТКОВОГО КУРСУ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Практичне заняття. Типи уроків української мови в початкових класах (2 год.)

План

I. Теоретична частина.

Завдання: дати загальну характеристику урокам української мови різних типів:

- Урок вивчення нового матеріалу (урок засвоєння нових знань).
- Урок закріплення одержаних знань (урок формування вмінь і навичок).
- Урок узагальнення і систематизації знань учнів.
- Урок контролю навчальних досягнень учнів.
- Комбінований урок
- Поняття про бінарні уроки.

II. Виконання практичної роботи.

Завдання:

1. Обрати теми уроків вивчення мовного матеріалу в 2 класі (різних типів).
2. Визначити: цілі уроку (навчальну, розвивальну і виховну); структурні компоненти уроку.
3. Розробити фрагменти уроків вивчення мовного матеріалу в 2 класі (різних типів).

III. Тестовий контроль знань.

Рекомендована література

основна [1, 2, 4];

Практичне заняття. Методи і прийоми навчання української мови в початкових класах (2 год.)

План

I. Теоретична частина.

Завдання: дати загальну характеристику методам і прийомам навчання української мови в початкових класах.

II. Виконання практичної роботи.

Завдання:

1. Обрати теми уроків закріплення одержаних знань (3 клас).
2. Визначити цілі уроку (навчальну, розвивальну і виховну); структурні компоненти уроку, методи і прийоми роботи на уроці.
3. Розробити фрагменти уроків закріплення одержаних знань (3 клас).

III. Тестовий контроль знань.

Рекомендована література

основна [1, 2, 4];

додаткова [1, 5, 6]

Практичне заняття. Форми організації навчальної діяльності учнів на уроках української мови (2 год.)

План

I. Теоретична частина.

Завдання: дати загальну характеристику формам організації навчальної діяльності учнів на уроках української мови в початкових класах.

II. Виконання практичної роботи.

Завдання:

1. Обрати теми комбінованих уроків української мови (4 клас).
2. Визначити цілі уроку (навчальну, розвивальну і виховну); структурні компоненти уроку, методи і прийоми роботи на уроці, форми організації навчальної діяльності учнів.

3. Розробити фрагменти комбінованих уроків української мови (4 клас).

III. Тестовий контроль знань.

Рекомендована література

основна [1, 2, 4];

додаткова [3, 5]

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ МОВНОГО МАТЕРІАЛУ В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ

**Семінарське заняття. Методика вивчення фонетики
в початкових класах (2 год.)**

План

1. Методика вивчення фонетичного матеріалу в початкових класах.
2. Методика вивчення теми «Голосні звуки».
3. Методика вивчення теми «Приголосні звуки».
4. Методика вивчення теми «Наголошені і ненаголошені голосні звуки».
5. Методика вивчення теми «Дзвінки і глухі приголосні звуки».
6. Методика вивчення теми «Тверді і м'які приголосні звуки».
7. Методика вивчення тем «Склад» і «Наголос».
8. Система фонетичних вправ на уроках української мови в початкових класах.
9. Види фонетичних розборів і методика їх проведення в початкових класах.

Рекомендована література

основна [1, 2, 4, 5];

додаткова [4, 6]

**Практичні заняття. Методика вивчення фонетики в початкових
класах (4 год.)**

План

I. Теоретична частина (робота в групах).

Завдання: сформулювати методичні рекомендації щодо вивчення основних тем розділу «Фонетика» в початкових класах:

1. Методика вивчення теми «Голосні звуки».
2. Методика вивчення теми «Приголосні звуки».
3. Методика вивчення теми «Наголошені і ненаголошені голосні звуки».
4. Методика вивчення теми «Дзвінки і глухі приголосні звуки».
5. Методика вивчення теми «Тверді і м'які приголосні звуки».
6. Методика вивчення тем «Склад» і «Наголос».

II. Виконання практичної роботи.

Завдання:

1. Обрати теми уроків вивчення фонетики у 2 класі (різних типів).
2. Визначити цілі уроку (навчальну, розвивальну і виховну); структурні компоненти уроку, методи і прийоми роботи на уроці, форми організації навчальної діяльності учнів, обладнання.
3. Розробити фрагменти уроків вивчення фонетики у 2 класі (різних типів).

III. Тестовий контроль знань.

Рекомендована література

основна [1, 2, 4, 5];

додаткова [4, 6]

Семінарське заняття. Методика вивчення лексики в початкових класах (2 год.)

План

1. Методика вивчення лексичного матеріалу в початкових класах.
2. Методика вивчення теми «Значення слова».
3. Методика вивчення теми «Пряме і переносне значення слова».
4. Методика вивчення теми «Синоніми».
5. Методика вивчення теми «Антоніми».
6. Методика вивчення теми «Омоніми» (без уживання термінів).

7. Система лексичних вправ на уроках української мови.

8. Лексичний розбір і методика його проведення в початкових класах.

Рекомендована література

основна [1, 2, 3, 4];

додаткова [3, 5, 7]

Практичні заняття. Методика вивчення лексики в початкових класах (4 год.)

План

I. Теоретична частина.

Завдання: сформулювати методичні рекомендації щодо вивчення основних тем розділу «Лексика» в початкових класах:

1. Методика вивчення теми «Значення слова».
2. Методика вивчення теми «Пряме і переносне значення слова».
3. Методика вивчення теми «Синоніми».
4. Методика вивчення теми «Антоніми».
5. Методика вивчення теми «Омоніми» (без уживання термінів).

II. Виконання практичної роботи.

Завдання:

1. Обрати теми уроків вивчення лексики у 3 класі (різних типів).
2. Визначити цілі уроку (навчальну, розвивальну і виховну); структурні компоненти уроку, методи і прийоми роботи на уроці, форми організації навчальної діяльності учнів, обладнання.
3. Розробити фрагменти уроків вивчення лексики у 3 класі (різних типів).

III. Тестовий контроль знань.

Рекомендована література

основна [1, 2, 3, 4];

додаткова [3, 5, 7]

Семінарське заняття. Методика вивчення орфографії в початкових класах (2 год.)

План

1. Методика вивчення орфографічного матеріалу в початкових класах.
2. Методика вивчення фонетичних написань.
3. Методика вивчення морфологічних написань.
4. Методика вивчення традиційних написань.
5. Методика вивчення семантичних написань.
6. Методика вивчення орфографічних правил у початкових класах
7. Система орфографічних вправ на уроках української мови
8. Орфографічні розбори і методика їх проведення в початкових класах.

Рекомендована література

основна [1, 2, 3, 4];

додаткова [4, 5]

Практичні заняття. Методика вивчення орфографії в початкових класах (4 год.)

План

I. Теоретична частина.

Завдання: сформулювати методичні рекомендації щодо вивчення основних тем розділу «Орфографія» в початкових класах:

1. Методика вивчення фонетичних написань.
2. Методика вивчення морфологічних написань.
3. Методика вивчення традиційних написань.
4. Методика вивчення семантичних написань.

II. Виконання практичної роботи.

Завдання:

1. Обрати теми уроків вивчення орфографії у 4 класі (різних типів).
2. Визначити цілі уроку (навчальну, розвивальну і виховну); структурні компоненти уроку, методи і прийоми роботи на уроці, форми організації навчальної діяльності учнів, обладнання.
3. Розробити фрагменти уроків вивчення орфографії у 4 класі (різних типів).

Ш. Тестовий контроль знань.

Рекомендована література

основна [1, 2, 3, 4];

додаткова [4, 5]

Семінарське заняття. Методика вивчення граматики в початкових класах (2 год.)

План

1. Методика вивчення граматичного матеріалу в початкових класах.
2. Методика вивчення частин мови в початкових класах.
3. Методика вивчення будови слова в початкових класах.
4. Методика вивчення синтаксису в початкових класах.
5. Методика формування граматичних понять.
6. Загальна характеристика етапів:
 - Першого етапу формування граматичних понять.
 - Другого етапу формування граматичних понять.
 - Третього етапу формування граматичних понять.
 - Четвертого етапу формування граматичних понять.
7. Структура уроку української мови із застосуванням методики формування граматичних понять.
8. Система граматичних вправ на уроках української мови в початкових класах.
9. Граматичні розбори і методика їх проведення в початкових класах.

Рекомендована література

основна [1, 2, 3, 4];

додаткова [3, 4, 5]

Практичні заняття. Методика вивчення граматики в початкових класах (4 год.)

План

I. Теоретична частина.

Завдання: сформулювати методичні рекомендації щодо вивчення основних тем розділу «ГраMATика» в початкових класах:

1. Методика вивчення частин мови в початкових класах.
2. Методика вивчення будови слова в початкових класах.
3. Методика вивчення синтаксису в початкових класах.

II. Виконання практичної роботи.

Завдання:

1. Обрати теми уроків вивчення граматики у 3-4 класах (різних типів).
2. Визначити цілі уроку (навчальну, розвивальну і виховну); структурні компоненти уроку, методи і прийоми роботи на уроці, форми організації навчальної діяльності учнів, обладнання.
3. Розробити фрагменти уроків вивчення граматики у 3-4 класах (різних типів).

III. Тестовий контроль знань.

Рекомендована література

основна [1, 2, 3, 4];

додаткова [3, 4, 5]

Практичні заняття. Методика вивчення частин мови в початкових класах (4 год.)

План

I. Теоретична частина.

Завдання: сформулювати методичні рекомендації щодо вивчення основних тем розділу «ГраMATика» («Частини мови») в початкових класах.

1. Методика вивчення теми «Іменник» у початкових класах.
2. Методика вивчення теми «Прикметник» у початкових класах.
3. Методика вивчення теми «Дієслово» в початкових класах.
4. Методика вивчення теми «Займенник» у початкових класах.
5. Методика вивчення теми «Числівник» у початкових класах.
6. Методика вивчення теми «Прислівник» у початкових класах.
7. Методика вивчення теми «Прийменник» у початкових класах.

8. Методика вивчення теми «Сполучник» у початкових класах.

9. Методика вивчення теми «Частка» у початкових класах.

II. Виконання практичної роботи.

Завдання:

1. Обрати теми уроків вивчення частин мови у 3-4 класах (різних типів).
2. Визначити цілі уроку (навчальну, розвивальну і виховну); структурні компоненти уроку, методи і прийоми роботи на уроці, форми організації навчальної діяльності учнів, обладнання.
3. Розробити фрагменти уроків вивчення частин мови у 3-4 класах (різних типів).

III. Тестовий контроль знань.

Рекомендована література

основна [1, 2, 3, 4];

додаткова [1, 3, 4, 5]

Практичні заняття. Методика вивчення будови слова в початкових класах (4 год.)

План

I. Теоретична частина.

Завдання: сформулювати методичні рекомендації щодо вивчення основних тем розділу «Граматики» («Будова слова») в початкових класах.

1. Методика вивчення теми «Закінчення» в початкових класах.
2. Методика вивчення теми «Основа слова» в початкових класах.
3. Методика вивчення теми «Корінь слова» в початкових класах.
4. Методика вивчення теми «Префікс» у початкових класах.
5. Методика вивчення теми «Суфікс» у початкових класах.

II. Виконання практичної роботи.

Завдання:

1. Обрати теми уроків вивчення будови слова у 3 класі (різних типів).

2. Визначити цілі уроку (навчальну, розвивальну і виховну); структурні компоненти уроку, методи і прийоми роботи на уроці, форми організації навчальної діяльності учнів, обладнання.

3. Розробити фрагменти уроків вивчення будови слова у 3 класі (різних типів).

III. Тестовий контроль знань.

Рекомендована література

основна [1, 2, 3, 4];

додаткова [1, 3, 4, 5]

Практичні заняття. Методика вивчення синтаксису в початкових класах (4 год.)

План

I. Теоретична частина.

Завдання: сформулювати методичні рекомендації щодо вивчення основних тем розділу «Граматика» («Синтаксис») у початкових класах:

- Методика вивчення теми «Види речень за метою висловлювання (розповідні, питальні, спонукальні)».
- Методика вивчення теми «Види речень за інтонаційним оформленням (окличні, неокличні)».
- Методика вивчення теми «Види речень за будовою (прості, складні)».
- Методика вивчення теми «Головні члени речення (підмет, присудок)».
- Методика вивчення теми «Другорядні члени речення».
- Методика вивчення теми «Однорідні члени речення».

II. Виконання практичної роботи.

Завдання:

1. Обрати теми уроків вивчення синтаксису в 3-4 класах (різних типів).
2. Визначити цілі уроку (навчальну, розвивальну і виховну); структурні компоненти уроку, методи і прийоми роботи на уроці, форми організації навчальної діяльності учнів, обладнання.

3. Розробити фрагменти уроків вивчення синтаксису в 3-4 класах (різних типів).

III. Тестовий контроль знань.

Рекомендована література

основна [1, 2, 3, 4];

додаткова [1, 3, 4, 5]

VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Змістовий модуль 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ВИВЧЕННЯ КУРСУ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Тема 1. Обґрунтування структури і змісту курсу.

Проаналізувати Програму з української мови для 2,3,4 класів (основні розділи). Скласти таблицю для запису результатів аналізу Програми і її основних розділів (для кожного класу).

Тема 2. Принципи початкового навчання рідної мови і мовлення.

Проаналізувати підручники «Українська мова» для 2,3,4 класів (принципи навчання). Скласти таблицю для запису результатів аналізу підручника «Українська мова» (для кожного класу).

Тема 3. Урок української мови в початковій школі.

Скласти таблицю «Вимоги до уроку української мови». Розробити плани-конспекти уроків: уроку засвоєння нових знань і уроку формування вмінь і навичок (Тема. «Рід іменників», 3 клас).

Тема 4. Типи уроків української мови в початкових класах.

Скласти таблицю «Структура різних типів уроків». Розробити плани-конспекти уроків: комбінованого типу й уроку узагальнення і систематизації знань (Тема. «Іменник як частина мови», 4 клас).

Тема 5. Методи і прийоми навчання української мови в початкових класах.

Підготувати таблиці «Методи навчання української мови», «Прийоми навчання української мови». Розробити фрагменти уроків із використанням проблемного й евристичного методів навчання української мови.

Тема 6. Форми організації навчальної діяльності учнів на уроках української мови.

Скласти таблицю «Форми організації навчальної діяльності учнів на уроці української мови». Розробити фрагменти уроків із використанням: «Роботи в парі», «Роботи в групі».

Змістовий модуль 2

МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ МОВНОГО МАТЕРІАЛУ В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ

Тема 7. Методика вивчення фонетики в початкових класах.

Законспектувати розділ у підручнику «Методика вивчення фонетики і графіки». Розробити плани-конспекти уроків вивчення фонетики в початкових класах.

Методика навчання української мови в початковій школі : навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів / За наук. ред.. М.С. Вашуленка. – К. : Літера ЛТД, 2010. – С. 269 – 275.

Тема 8. Методика вивчення лексики в початкових класах.

Законспектувати розділ у підручнику «Методика вивчення елементів лексикології». Розробити плани-конспекти уроків вивчення лексики в початкових класах.

Методика навчання української мови в початковій школі : навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів / За наук. ред.. М.С. Вашуленка. – К. : Літера ЛТД, 2010. – С. 135 – 186.

Тема 9. Методика вивчення орфографії в початкових класах.

Законспектувати розділ у підручнику «Методика вивчення орфографії».

Розробити плани-конспекти уроків вивчення орфографії в початкових класах.

Методика навчання української мови в початковій школі : навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів / За наук. ред.. М.С. Вашуленка. – К. : Літера ЛТД, 2010. – С. 276 – 305.

Тема 10. Методика вивчення граматики в початкових класах.

Розробити плани-конспекти уроків вивчення граматики в початкових класах.

Тема 11. Методика вивчення частин мови в початкових класах.

Законспектувати розділ у підручнику «Методика вивчення частин мови». Розробити плани-конспекти уроків вивчення частин мови в початкових класах.

Методика навчання української мови в початковій школі : навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів / За наук. ред.. М.С. Вашуленка. – К. : Літера ЛТД, 2010. – С. 190 – 226.

Тема 12. Методика вивчення будови слова в початкових класах.

Законспектувати розділ у підручнику «Методика вивчення будови слова». Розробити плани-конспекти уроків вивчення будови слова в початкових класах.

Методика навчання української мови в початковій школі : навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів / За наук. ред.. М.С. Вашуленка. – К. : Літера ЛТД, 2010. – С. 231 – 267.

Тема 13. Методика вивчення синтаксису в початкових класах.

Законспектувати розділ у підручнику «Методика вивчення розділу

«Речення»». Розробити плани-конспекти уроків вивчення синтаксису в початкових класах.

Методика навчання української мови в початковій школі : навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів / За наук. ред.. М.С. Вашуленка. – К. : Літера ЛТД, 2010. – С. 118 – 132.

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ВИВЧЕННЯ КУРСУ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ			
Обґрунтування структури і змісту курсу	Поточний контроль	5	
Принципи початкового навчання української мови і мовлення		5	
Урок української мови в початковій школі	Поточний контроль Практичне заняття	5	
Типи уроків української мови в початкових класах		(тестовий контроль) 5	
Методи і прийоми навчання української мови в початкових класах	Практичне заняття	5	
Форми організації навчальної діяльності учнів на уроках української мови		(тестовий контроль) 5	
Змістовий модуль 2 МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ МОВНОГО МАТЕРІАЛУ В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ			
Методика вивчення фонетики в початкових		5	

класах Методика вивчення лексики в початкових класах	Семінарське заняття	5	
Методика вивчення орфографії в початкових класах	Семінарське заняття	5	
Методика вивчення граматики в початкових класах		5	
Методика вивчення частин мови в початкових класах	Практичне заняття (тестовий контроль)	5	
Методика вивчення будови слова в початкових класах		5	
Методика вивчення синтаксису в початкових класах		5	
	<i>Разом: 65 балів.</i>		

VII. ІНДИВІДУАЛЬНА НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНА РОБОТА

(навчальний проект)

Індивідуальна навчально-дослідна робота є видом позааудиторної індивідуальної діяльності студента, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної дисципліни. Завершується виконання бакалаврами ІНЗД прилюдним захистом навчального проекту.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з курсу «Методика навчання української мови» – це вид науково-дослідної роботи студента, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення і практичне застосування знань із

навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, практичних і семінарських занять і охоплює кілька тем або весь зміст навчального курсу.

Тематика ІНДЗ, вимоги до них та оцінювання:

Науково-педагогічне дослідження у вигляді реферату з теми:

1. Мовний етикет на уроках української мови в початкових класах.
2. Формування мовної особистості молодшого школяра на уроках української мови.
3. Функціональний підхід до вивчення мовних явищ на уроках рідної мови.
4. Система роботи на уроках вивчення самостійних частин мови.
5. Система роботи на уроках вивчення службових частин мови.
6. Методика формування граматичних понять в учнів початкових класів.
7. Методика формування синтаксичних понять в учнів початкових класів.
8. Методика формування лексичних понять в учнів початкових класів.
9. Методика формування орфографічних понять в учнів початкових класів.
10. Методика формування фонетичних понять в учнів початкових класів.

Орієнтовна структура ІНДЗ – науково-педагогічного дослідження у вигляді реферату: вступ, основна частина, висновки, додатки, список використаних джерел. Критерії оцінювання та шкалу оцінювання подано відповідно у табл. 7.1 і 7.2.

Таблиця 7.1

Критерії оцінювання ІНДЗ
(науково-педагогічного дослідження у вигляді реферату
)

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Обґрунтування актуальності, формулювання мети, завдань та	2 бали

	визначення методів дослідження	
2.	Складання плану реферату	1 бал
3.	Критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень в логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання.	5 балів
4.	Дотримання правил реферуванням наукових публікацій	2 бали
5.	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження	3 бали
6.	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел)	2 бали
7.	Відповідність розробки уроків вимогам	5 балів
8.	Наявність презентації, вміння презентувати свою роботу	10 балів
Разом		30 балів

Оцінка з ІНДЗ є обов'язковим балом, який враховується під час підсумкового оцінювання навчальних досягнень студентів із навчальної дисципліни «Методика навчання української мови».

VIII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

1. Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Методика навчання української мови» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

2. Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано в табл. 8.1, табл. 8.2.

Таблиця 8.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№ п/п	Вид діяльності	Кількість рейтингових балів
1	Модульні контрольні роботи (1, 2)	50
2	Самостійна робота	65
3	Відвідування лекцій	4
4	Відвідування практичних і семінарських занять	17 + 4
5	Робота на практичних і семінарських заняття	10*21
6	Індивідуальна навчально-дослідницька робота	30
	Разом:	380 : 60 + 40 б. за екз.

Підсумковий рейтинговий бал	100
	Коеф. – 6,5

У процесі оцінювання навчальних досягнень бакалаврів застосовуються такі методи:

➤ **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, екзамен.

➤ **Методи письмового контролю:** модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування, реферат.

➤ **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Таблиця 8.2

Порядок переведення рейтингових показників успішності у європейські оцінки ECTS

Підсумкова кількість балів (max – 100)	Оцінка за 4-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
1 – 34	«незадовільно» (з обов’язковим повторним курсом)	F
35 – 59	«незадовільно» (з можливістю повторного складання)	FX
60 – 68	«задовільно» (достатньо, виконання задовольняє мінімальним критеріям)	E
69 – 74	«задовільно» (непогано, але зі значною кількістю недоліків)	D

75 – 81	«добре» (в загальному правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)	С
82 – 89	«добре» (дуже добре, вище середнього рівня з кількома помилками)	В
90 – 100	«відмінно» (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)	А

Кожний модуль включає бали за поточну роботу бакалавра на семінарських, практичних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється з використанням роздрукованих завдань.

Реферативні дослідження, які виконує студент за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на семінарських заняттях (див. п. «Захист творчих проектів»).

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

ІХ. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1. За джерелом інформації:

- *Словесні:* лекція (традиційна, проблемна, інтерактивна, лекція візуалізація, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.
- *Наочні:* спостереження, ілюстрація, демонстрація.

- *Практичні*: вправи.

2. За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3. За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4. За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: із книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

X. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- Опорні конспекти лекцій;
- Навчальні посібники;
- Робоча навчальна програма;
- Відеозаписи уроків;
- Розробки уроків;
- Дидактичний матеріал;
- Презентації уроків;
- Тестові і контрольні завдання;
- Завдання для ректорського контролю знань студентів із навчальної дисципліни.

XI. ПИТАННЯ ДО ЕКЗАМЕНУ (ЗМ 1, ЗМ 2)

1. Принципи навчання української мови в початкових класах.
2. Сучасний урок української мови в початкових класах.
3. Типи і структура уроків української мови в початкових класах.
4. Комбінований урок української мови в початкових класах.
5. Методика вивчення фонетичного матеріалу в початкових класах.
6. Методика вивчення теми «Особливості голосних і приголосних звуків» у початкових класах.
7. Методика вивчення теми «Голосні звуки, позначення їх буквами на письмі» в початкових класах.
8. Методика вивчення теми «Наголошені і неголошені голосні звуки» в початкових класах.
9. Методика вивчення теми «Ненаголошені голосні звуки» в початкових класах.
10. Методика вивчення теми «Приголосні звуки, позначення їх буквами на письмі» в початкових класах.
11. Методика вивчення теми «Дзвінки і глухі приголосні звуки» в початкових класах.
12. Методика вивчення теми «Тверді і м'які приголосні звуки» в початкових класах.
13. Методика вивчення теми «Склад» у початкових класах.
14. Методика вивчення теми «Наголос» у початкових класах.
15. Фонетичні розбори і методика їх проведення.
16. Методика проведення звукового розбору в початкових класах.
17. Методика проведення звукобуквеного розбору в початкових класах.
18. Методика проведення часткового фонетичного розбору в початкових класах.
19. Методика опрацювання лексичного матеріалу в початкових класах.
20. Методика вивчення теми «Значення слова» в початкових класах.
21. Методика вивчення теми «Однозначні і багатозначні слова» в початкових класах.

22. Методика вивчення теми «Пряме і переносне значення слова» в початкових класах.
23. Методика вивчення теми «Синоніми» в початкових класах.
- 24.. Методика вивчення теми «Антоніми» в початкових класах.
25. Методика вивчення теми «Омоніми» в початкових класах.
26. Лексичний розбір і методика його проведення в початкових класах.
27. Методика вивчення граматичного матеріалу в початкових класах.
28. Методика вивчення теми «Частини мови» в початкових класах.
29. Методика вивчення теми «Іменник» у початкових класах.
30. Методика вивчення теми «Прикметник» у початкових класах.
31. Методика вивчення теми «Дієслово» в початкових класах.
32. Методика вивчення теми «Числівник» у початкових класах.
33. Методика вивчення теми «Займенник» у початкових класах.
34. Методика вивчення теми «Прислівник» у початкових класах.
35. Методика вивчення теми «Прийменник» у початкових класах.
36. Методика вивчення теми «Частка» в початкових класах.
37. Методика вивчення теми «Сполучник» у початкових класах.
38. Методика вивчення теми «Частини слова» в початкових класах.
39. Методика вивчення теми «Корінь» у початкових класах.
40. Методика вивчення теми «Префікс» у початкових класах.
41. Методика вивчення теми «Суфікс» у початкових класах.
42. Методика вивчення теми «Закінчення» в початкових класах.
43. Методика вивчення теми «Основа слова» в початкових класах.
44. Методика вивчення синтаксичного матеріалу в початкових класах.
45. Методика вивчення теми «Слово, словосполучення, речення» в початкових класах.
46. Методика вивчення теми «Прості і складні речення» в початкових класах.
47. Методика вивчення теми «Розповідні, питальні і спонукальні речення» в початкових класах.
48. Методика вивчення теми «Окличні і неокличні речення.» в початкових класах.
49. Методика вивчення теми «Зв'язок слів у реченні» в початкових класах.

50. Методика вивчення теми «Члени речення » в початкових класах.
51. Методика вивчення теми «Головні члени речення» в початкових класах.
52. Методика вивчення теми «Другорядні члени речення» в початкових класах.
53. Методика вивчення теми «Підмет» у початкових класах.
54. Методика вивчення теми «Присудок» у початкових класах.
55. Методика вивчення теми «Однорідні члени речення» в початкових класах.
56. Граматичні розбори і методика їх проведення в початкових класах.
57. Методика проведення морфологічного розбору за частинами мови в початкових класах.
58. Методика проведення морфологічного розбору за будовою в початкових класах.
59. Методика проведення синтаксичного розбору в початкових класах.
60. Види вправ із граматики і методика їх проведення в початкових класах.
61. Методика опрацювання орфографічного матеріалу в початкових класах.
62. Методика вивчення теми «Фонетичні написання» в початкових класах.
63. Методика вивчення теми «Морфологічні написання» в початкових класах.
64. Методика вивчення теми «Традиційні написання» в початкових класах.
65. Методика вивчення теми «Семантичні написання» в початкових класах.
66. Методика роботи над орфографічними правилами в початкових класах.
67. Види вправ із орфографії і методика їх проведення в початкових класах.
68. Списування і методика його проведення в початкових класах.
69. Письмо з пам'яті і методика його проведення в початкових класах.
70. Робота з орфографічним словником і методика її проведення в початкових класах.
71. Диктанти і методика їх проведення в початкових класах.
72. Перекази і методика їх проведення в початкових класах.
73. Твори і методика їх проведення в початкових класах.
74. Робота над помилками в початкових класах.
75. Умови успішного навчання орфографії учнів початкових класів.

ХІІ. ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА ВИПУСКНИХ (БАКАЛАВРСЬКИХ) РОБІТ

1. Інформаційно-дидактичне забезпечення навчального процесу на уроках української мови в початкових класах.
2. Формування вмінь самостійної роботи учнів початкових класів засобами інформаційно-комунікаційних технологій у процесі вивчення української мови.
3. Розвиток творчого мислення в учнів початкових класів на уроках української мови.
4. Формування мотивації до навчання в учнів початкових класів на уроках української мови.
5. Особистісний підхід у навчанні молодших школярів української мови.
6. Компетентнісний підхід у навчанні молодших школярів української мови.
7. Тематичний контроль навчальних досягнень учнів початкових класів на уроках рідної мови.
8. Формування мовленнєвої культури молодших школярів у процесі засвоєння української мови.
9. Розвиток креативності молодших школярів на уроках української мови в початкових класах.
10. Управління навчально-пізнавальною діяльністю молодших школярів на уроках української мови.
11. Культура поведінки молодших школярів на уроках української мови.
12. Умови успішності учнів початкових класів на уроках української мови.
13. Формування комунікативних якостей учнів початкових класів у процесі оволодіння рідною мовою.
14. Формування культури мовлення молодших школярів на уроках української мови.
15. Формування культури спілкування молодших школярів на уроках української мови.

ХІІІ. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ЗМ 1, ЗМ 2

Основна

1. Вашуленко М. С. Українська мова і мовлення в початковій школі : метод. посіб. / М. С. Вашуленко. – К. : Освіта, 2006. – 268 с.
2. Методика навчання української мови в початковій школі : навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів / За наук. ред. М.С. Вашуленка. – К. : Літера ЛТД, 2010. – 364 с.
3. Навчальні програми середньої загальноосвітньої школи. – К. : Видавничий Дім «Освіта», 2012. – 429 с.
4. Савченко О. Я. Дидактика початкової освіти : підруч. для студентів пед. фак. / О. Я. Савченко. – К. : Абрис, 1997. – 416 с.
5. Тоцька Н. І. Фонетика української мови та її вивчення в початкових класах / Н. І. Тоцька. – К. : Рад. шк. - 1994. – 176 с.

Додаткова

1. Бадер В.І. Розвиток зв'язного мовлення молодших школярів / В.І. Бадер. – К. : 1997. – 272 с.
2. Вашуленко М.С. Орфоепія і орфографія в 1 – 3 класах / М. С. Вашуленко. – К. : Рад. шк., 1982. – 103 с.
3. Вашуленко М.С. Удосконалення змісту і методики навчання рідної мови в 1-4 класах / М.С. Вашуленко. – К. : Рад. школа, 1991. – 35 с.
4. Гудзик І. П. Аудіювання українською мовою: посіб. / І. П. Гудзик. – К. : Педагогічна думка, 2003. – 144 с.
5. Мацько Л.І. Українська мова як засіб формування національної свідомості / Л.І. Мацько // Українська мова як державна в Україні : зб. матеріалів. - К.: 1999. – С.74–82.
6. Методика викладання української мови: навч. посібник /С. І. Дорошенко, М. С. Вашуленко, О. І. Мельничайко та ін.; за ред. С. І. Дорошенка. – 2-е вид. перероб. і допов. – К. : Вища шк., 1992. – 398 с.
7. Пономарьова К. І. Формування в молодших школярів умінь будувати зв'язні висловлювання / К.І. Пономарьова // Поч. школа. – 2003. – № 11. – С.29–33.